

ИСПИТ ИЗ ЕЛЕКТРОМАГНЕТИКЕ (ОТ)

25. август 2016.

Напомене. Испит траје 180 минута и ради се самостално. Није дозвољено напуштање сале 60 минута од почетка испита. Писати искључиво хемијском оловком. Дозвољена је употреба непрограмабилних калкулатора. Дозвољена је употреба само овога папира и једне вежбанке, који се морају заједно предати. Питања радити искључиво на овоме папиру, а задатке искључиво у вежбанци. Коначне одговоре на питања и тражена извођења уписати у одговарајуће кућице, уцртати у дијаграме или заокружити понуђене одговоре. Одговори без извођења се неће признати. Вежбанка и овај папир се морају заједно предати. Свако питање носи по 5 поена, а задатак по 20 поена.

Попунити податке о кандидату у следећој табели. Исте податке написати и на омоту вежбанке.

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ (попуњава кандидат)							КОЛОКВИЈУМ				
Индекс година/број		Презиме и име									
/							ИСПИТ				
ПИТАЊА					ЗАДАЦИ						
1.	2.	3.	4.	5.	6.	Укупно	1.	2.	Укупно	УКУПНО ПОЕНА	ОЦЕНА

ПИТАЊА

1. У свакој тачки простора познат је израз за вектор јачине електростатичког поља у Декартовим координатама, $\mathbf{E}(x, y) = E_0(e^{-ax^2}\mathbf{i}_x + e^{-by^2}\mathbf{i}_y)$, где су E_0 , a и b позитивне константе. Средина је вакуум. Одредити израз за густину запреминског наелектрисања.

2. Коаксијални кабл полупречника проводника a и b , испуњен је несавршеним диелектриком специфичне проводности $\sigma = \sigma_0/(1 + r/a)$, где је σ_0 константа. Одредити подужну одводност кабла.

3. У свакој тачки простора познат је вектор јачине квазистационарног електричног поља, $\mathbf{E}$, услед запреминских споропроменљивих струја и наелектрисања у домену v . Густина струја је $\mathbf{J}$, а средина је вакуум. Одредити израз за разлику електричних скалар-потенцијала две произвољне тачке простора.

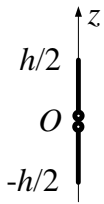
4. (а) Написати исказ Поинтингове теореме у комплексном облику за брзопроменљиво поље и објаснити значење појединих чланова. (б) Написати исказ Поинтингове теореме за домен од савршеног диелектрика у коме нема побудних струја ни побудног поља.

(а)	(б)
-----	-----

5. Израчунати (а) минимални и (б) максимални интензитет, као и (в) ефективну вредност простопериодичног вектора јачине електричног поља, датог комплексним изразом $\underline{\mathbf{E}} = (1 + j2)\mathbf{i}_x + \sqrt{3}\mathbf{i}_z$ V/m.

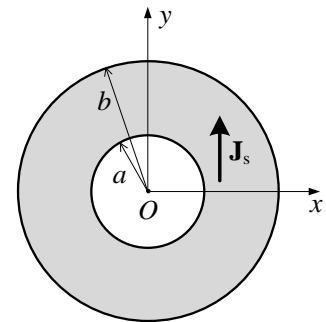
(а)	(б)	(в)

6. Полазећи од израза за ефективну дужину антене, извести израз за ефективну дужину кратког симетричног неоптерећеног дипола дужине h , чија је расподела струје дата изразом $I(z) = I_0(1 - 2|z|/h)$, где је I_0 константа.

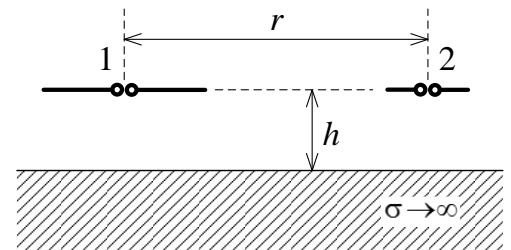

ЗАДАЦИ

1. У вакууму постоји простопериодична површинска струја, високе кружне учестаности ω , само по површи кружног прстена полупречника a и b , као на слици. Вектор густине струје дат је изразом $\mathbf{J}_s = \sqrt{2}J_{s0} \cos \omega t \mathbf{i}_y$, где је J_{s0} константа. Одредити (а) расподелу наелектрисања кружног прстена, (б) комплексни вектор јачине електричног поља у тачки O и (в) комплексни вектор јачине магнетског поља у тачки O .

2. Предајна и пријемна антена се налазе на међусобном растојању $r = 20$ m и на висини $h = 5$ m изнад савршено проводне равни, као на слици. Предајна антена (1) је полуталасни дипол, а пријемна (2) је Херцов дипол дужине $l = \lambda/25$, где је λ таласна дужина на радној учестаности. Оба дипола леже хоризонтално у равни цртежа. Предајна антена се напаја снагом $P_0 = 12$ W из генератора простопериодичног сигнала, учестаности $f = 6$ GHz. Израчунати (а) ефективну вредност индуковане емс у пријемној антени и (б) снагу коју пријемна антена предаје прилагођеном пријемнику.

**ОДГОВОРИ НА ПИТАЊА И РЕШЕЊА ЗАДАТАКА СА
ИСПИТА ИЗ ЕЛЕКТРОМАГНЕТИКЕ (ОТ),
ОДРЖАНОГ 25. АВГУСТА 2016. ГОДИНЕ**

ПИТАЊА

1. $\rho = -2\varepsilon_0 E_0 (axe^{-ax^2} + bye^{-by^2})$.

2. $G' = \frac{2\pi\sigma_0}{\ln \frac{b}{a} + \frac{b-a}{a}}$.

3. $V_M - V_N = \int_M^N \left(\mathbf{E} + \frac{\mu_0}{4\pi} \int_v \frac{(\partial \mathbf{J} / \partial t) dv}{R} \right) d\mathbf{l}$.

4. (a) $-\int_v \mathbf{J}_i \cdot \mathbf{E} dv = \int_v \sigma E^2 dv + j\omega \int_v (\mu H^2 - \varepsilon^* E^2) dv + \oint_S (\mathbf{E} \times \mathbf{H}^*) dS$.

Снага генератора
Цуловигубици
Стварањи одржавање електромагнетскопоља
Размена електромагнетске енергијеса околином

(б) $j\omega \int_v (\mu H^2 - \varepsilon^* E^2) dv + \oint_S (\mathbf{E} \times \mathbf{H}^*) dS = 0$.

5. (a) $E_{\min} = 2 \text{ V/m}$. (б) $E_{\max} = 2\sqrt{3} \text{ V/m}$. (в) $E_{\text{eff}} = 2\sqrt{2} \text{ V/m}$.

6. $\mathbf{l}_{\text{eff}} = \frac{h}{2} \mathbf{i}_z$.

ЗАДАЦИ

1. (a) На кружницама $r = a$ и $r = b$ постоје линијске густине наелектрисања $Q_1' = -\frac{1}{j\omega} J_{s0} \sin \phi$ и $Q_2' = -Q_1'$, респективно.

(б) $\mathbf{E} = \mathbf{E}_Q + \mathbf{E}_{\text{ind}}$, $\mathbf{E}_Q = \frac{jJ_{s0}}{4\varepsilon_0\omega} \left(\frac{(1 + j\beta b)e^{-j\beta b}}{b} - \frac{(1 + j\beta a)e^{-j\beta a}}{a} \right) \mathbf{i}_y$, $\mathbf{E}_{\text{ind}} = \frac{\mu_0\omega J_{s0}}{2\beta} (e^{-j\beta b} - e^{-j\beta a}) \mathbf{i}_y$. (в) $\mathbf{H} = 0$.

2. (a) $\varepsilon \approx 359 \mu\text{V}$, (б) $P_p \approx 25,53 \text{ nW}$.

- РЕЗУЛТАТИ ИСПИТА ЋЕ БИТИ ОБЈАВЉЕНИ ДО 31. АВГУСТА У 14:30 ЧАСОВА.
- УВИД У ЗАДАТКЕ, У СОБИ 63, ЈЕ 31. АВГУСТА ОД 14:30 ДО 15:00 ЧАСОВА.

Са предмета Електромагнетика